

[Aksel Larsen.]

sitioner derefter. Det giver naturligvis vanskeligheder nu, hvor der er lukket af, hvor man skal søge efter andre alternativer, og hvor industrien og landbruget og erhvervene i øvrigt skal træffe andre dispositioner, end de hidtil har været foranlediget til at træffe.

Jeg sagde, at jeg ville anse det for en ulykke, om vi kom ind i fællesmarkedet. Ja, for der er intet, absolut intet, sandsynliggjort om, at fællesmarkedet ville være til økonomisk gavn for Danmark. Derimod er det sandsynliggjort — jeg anser det for klart — at det ville være politisk og nationalt skadeligt for Danmark, hvis vi kom ind i den delvise vesteuropæiske forening.

Når det ærede medlem hr. K. B. Andersen herfra stiller spørgsmål om frihed og den slags, må jeg sige, at det, det drejer sig om, er, at vi ikke må og ikke bør være interesse-rede i at miste vor selvstændighed som stat og dermed vor nationale suverænitet, og det var bl. a. det, som fællesmarkedet drejede sig om. Det ærede medlem hr. K. B. Andersen kender sikkert sin tyske partifælle hr. Birkelbach, som forfattede Birkelbachrapporten. Han er blevet interviewet af et dansk dagblad, som spurgte, hvad hans mening var om dette med suverænitetsafgivelse, og han sagde, at Danmark kan være rolig, det skal få lov at beholde sit kongehus, så de høje ministre kan gå til rapport hos kongen om onsdagen. Men i øvrigt vil Danmark ikke skulle afgive mere suverænitet, end de tyske enkeltstater skal afgive over for regeringen i Bonn.

Jeg synes, det er tilstrækkelig tydeligt, og jeg kan ikke forstå, at nogen kan mene, det ville være en ønskværdig status for vort land. Jeg kan ikke forstå, nogen vil tale om, at vi endelig skal derind, for så får vi medindflydelse. Vi får ikke nogen videre medindflydelse; det bliver naturligvis de økonomisk, politisk og militært stærkeste lande, Tyskland og Frankrig, repræsenteret ved de Gaulle og Adenauer, der kommer til at dominere og kommandere i fællesmarkedet, også selv om Danmark kunne komme ind.

Jeg har i den tid, vi har diskuteret fællesmarkedet herhjemme, være deltager i en del møder, hvor fællesmarkedets tilhængere fortalte, hvor vidunderligt det ville være

for os at komme ind, og hvor man navnlig har understreget, at det var en uhyre demokratisk foranstaltning med demokratiske lande og demokratiske statsledere. Det er også blevet betonet over for mig af f. eks. det ærede medlem hr. Henning Rasmussen. Nu ser jeg i Esbjerg Aktuelt, at det ærede medlem har talt på et møde i Esbjerg organiseret af Fællesorganisationen, Arbejdernes Oplysningsforbund og Socialdemokratiske Forbund, og dér har det ærede medlem, hvis ikke Aktuelt refererer helt forkert, talt om gamle, senile mænds dødsensfarlige spil. Jeg tillader mig at bruge en enkelt bemærkning til at spørge det ærede medlem: er det i løbet af den sidste måned eller de sidste to måneder, at de Gaulle og Adenauer er blevet gamle, senile forbrydere, og var de for blot et halv år siden udmærkede demokrater, som vi skulle være glade for at komme i selskab med?

Jeg advarer imod de illusioner, man gør sig, når man taler om, at det europæiske ur efter fransk mønster midlertidigt er sat i stå, eller når man taler om, at vi befinder os i venteværelset, og at vi stadig væk skal stræbe efter at komme ind i fællesmarkedet. Jeg tror ikke, vi kommer der, og jeg tror ikke, det vil være godt, at vi kommer der. Jeg ved blot, at hvis man har venteværelsesmentaliteten, undlader man at foretage sig noget effektivt for at gavne Danmark økonomisk i den situation, vi befinder os i. Formodentlig burde vi i denne situation trække vor ansøgning om medlemskab eller rettere om forhandlinger om medlemskab tilbage, men på den anden side vil det være urimeligt, om det danske folketing træffer en sådan beslutning i dag, for vi skal jo i slutningen af ugen have forhandlinger i Nordisk Råd, og dér bør vi naturligvis tale om en fælles optræden af de nordiske lande.

Det høje ting vil erindre, at da vi i begyndelsen af august 1961 behandlede regeringens forslag om, at man skulle indlede forhandlinger om medlemskab af fællesmarkedet, anmodede jeg indtrængende om, at man lod være med at træffe en sådan beslutning uden at forhandle med i det mindste Norge og Sverige. Jeg fik nej. Danmark traf sin beslutning alene, og Norges og Sveriges regeringer og parlamenter kunne læse om det i aviserne. Ja, nu er